

januari 2014

Een kunstwerk zegt meer dan vorm en kleur, meer dan welk beeldaspect ook.
Het is een totaalbeeld, dat raakt. Maar hoe het raakt is vaak een geheim.
Het raakt omdat het met hart, hoofd en handen gemaakt is.

KORF is een kunstenaarsclub. In 2014 D.V. komen we met elkaar in aanraking door ontmoeting in persoon en werk. We laten elkaar zien wat ons raakt, maar geheimen blijven er in de kunstenaar en het werk. Dat maakt juist nieuwsgierig naar elkaar en het werk. We hopen elkaar daarom weer geregeld te ontmoeten in 2014, ook via de nieuwsbrief. Een gezegend 2014 toegewenst.

Interview Tijs Huisman, Stolwijk

Welke opleiding, vertel iets over jezelf, waarom boeit je kunst en wanneer ben je er mee begonnen en hoe is het groeiproces /verloop geweest?

Opleiding: Kweekschool (tegenwoordig Pabo), akten tekenen en handvaardigheid I.o., Handvaardigheidsakten M.O. A en B, diverse cursussen portret- en modelboetsen, brongieten, penningen maken.

De eerste aanzet tot beeldend bezig zijn werd bij mij gegeven door mijn vroegere docent (55 jaar geleden!) en vriend Jan van den Berge. Aan deze bevlogen en zeer veelzijdig kunstenaar heb ik veel te danken. Ik keek toen hoog tegen hem op en dat is altijd zo gebleven. Vooral wat betreft het mijn ogen "openen" voor wat een vorm, een beeld, een schilderij interessant maakt of kwaliteit verschaft. Onder zijn stimulerende begeleiding maakte ik mijn eerste tekeningen met Pandakrijt. Hij is voor mij (en ook voor veel anderen) van bijzonder grote betekenis geweest en ik ben hem veel dank verschuldigd voor zijn lessen, zijn stimulansen, zijn meekijken en meedenken. Ook bij mijn M.O.-studies heb ik niemand meegemaakt die zo van binnenuit en met zoveel overtuigend vakmanschap les gaf! De Reformatische Wijsbegeerte waardoor zijn

visie was aangescherpt, klonk door in zijn spreken over wat werkelijk kunst was.

Welk werk van die schilder/beeldhouwer vind je favoriet? Of anders: van wie zou je een werk aan de muur of een werk in je kamer willen zetten.

Dat is wel wat vreemd misschien, maar ik heb geen "favorieten". Museumbezoek en galeriebezoek, bladeren in kunstboeken, het levert meestal iets op van verbazing en bewondering, soms een klein beetje jaloerse gedachte: "Ik wilde wel dat ik dat ook zo kon!". Ik kan niet zeggen of modern werk me meer aanspreekt dan werk dat in vorige eeuwen is gemaakt. Wel kan ik zeggen dat het naïeve van de vroeg-middeleeuwse beeldhouwers en schilders me intens kan raken. Japanse houtsnedes vind ik bijvoorbeeld fabuleus, maar schilders uit onze Gouden Eeuw, in het bijzonder Vermeer, hebben voor mij grote zeggingskracht. Kunstenaars uit de moderne tijd zoals Margritte, Christo kunnen me intens raken. Wat bij mij aan de muur hangt is werk van Jan van den Berge, Geert Lammers, Piet den Hertog en Gerard van Rossum. Daar kan toch geen enkel Korflid verrast over zijn!?

In welke stijl werk je het liefst, welk materiaal, waar werk je naar toe of anders gezegd, wat is je ideaal m.b.t. je werk.

En welk thema, bijv. stillevens en waarom?

Ik werk het liefst met boetseerwas of klei. Soms zijn de vormen die ontstaan heel materieel, d.w.z. dat ze hun present-zijn ontleen aan de manier waarop het materiaal is gebruikt. Bij deze manier van werken is het resultaat heel sterk afhankelijk van wat de zoektocht binnen de mogelijkheden van het materiaal oplevert. Je bent dan veel afhankelijk van toevalligheden en "cadeautjes", maar je moet ze wel betrappen en een zinnige plaats geven. Het risico is nl. dat je werk blijft steken in een soort materiaalonderzoek. Thema's waarop ik me richt heb ik (nog) niet. Dat neemt niet weg dat ik wel regelmatig dat voornemen heb om me vast te pinnen op bepaalde uitgangspunten zoals torens, vogels, mensfiguren, maar ik word ook weer snel afgeleid door wat zich tijdens het proces aandient. Daar ga ik dan mee of op door.

Toekomstplannen m.b.t. je werk

Toekomstplannen zouden te maken kunnen hebben met het voorgaande. Momenteel ben ik druk bezig met een ontwerp voor Driestar-educatief. In de hal van het nieuwe gebouw mag "een echte Tijs Huisman" komen. Dat is natuurlijk een hele eer; ik stel het bijzonder op prijs dat ik als oud-leerling en oud-docent hier een ruimtelijke vorm mag realiseren. Spannend, want ik weet nog niet welke kant de uiteindelijke opdracht zal opgaan: een bronsplastiek van plm. 70 cm hoog of een ruimtelijk object in het vertrouwde materiaal hout of een in eigentijds materiaal. In dat geval is het niet uit te sluiten dat de uiteindelijke vorm 3 m hoog wordt (of meer).

Keramische vormen, Tijs Huisman

Cliviaweelde brons, Tijs Huisman

Wat wil je anderen meegeven door je werk. Wat vind je belangrijk in je werk?

Het is geenszins mijn bedoeling om expliciete boodschappen in mijn werk te verpakken. Dat ligt me niet zo, hoewel ik niet wil uitsluiten dat een beeld dat kan bewerkstelligen. Toch zal een "boodschap" meestal impliciet aanwezig zijn. Het schrijven van een verhaal of het maken van een gedicht zijn acties die zich beter lenen voor het doorgeven van gedachten, bedoelingen, raadgevingen, bemoedigingen etc. Maar ik weet dat daar heel verschillend over wordt gedacht. Misschien moet ik er ook nog eens anders over gaan denken en dus ook anders gaan werken. Het kan soms een dag goed maken als je een prettig of aangenaam iemand ontmoet hebt. Zo kan het m.i. ook gebeuren dat je een blij gevoel hebt als je een goed werkstuk hebt "ontmoet". Misschien is dat het wel wat ik probeer te bereiken. Uiteindelijk ben je dan met een esthetisch spel bezig!

Welk museum is favoriet?

Dat gaat het Rijksmuseum in Amsterdam worden. Ik ben er nu, na de opening twee maal geweest. Het overweldigt je, zaal na zaal sta je oog in oog met kunst van hoge allure. Het Haags Gemeentemuseum en Museum Boymans Van Beuningen in Rotterdam hebben ook prachtige collecties en daarnaast altijd wel een boeiende expositie. Ook daar ga ik graag naar toe.

Waarom lid van KORF?

Ik ben vanaf het begin lid en ben dus een echte Korfman. In al die tijd heb ik (door omstandigheden) misschien 1 of 2 keer verzuimd. Het is heerlijk om elkaar te ontmoeten.

Wandelende tak, brons, Tijs Huisman

ten, elkaars werk te zien en met elkaar te spreken over motivaties, zoektochten, schetsen, experimenten etc. Heel zinvol om te zien waar ieder mee bezig is.

Advies voor de KORF- leden? Verbeterpunten, positieve punten m.b.t. korf

Dat is een moeilijke! Enerzijds wil je ieder de plaats geven en laten die hij of zij verdient. Soms ook (nog) niet verdient, maar vanuit "pedagogische" motieven gegund wordt. Door een positieve benadering kunnen mensen ook groeien in zelfvertrouwen. Anderzijds kan het heel nuttig zijn om elkaar te attenderen op inhoudsloosheid of op clichématig en dus goedkoop bezig zijn.

Wat mij elke keer teleurstelt is het feit dat niet ieder lid(!) trouw is in het bezoeken van de bijeenkomsten. Ook vind ik het een raadsel waarom niet meer collega's vanuit het vakgebied Beeldende Vorming, architecten, illustratoren, academiestudenten, kunstverzamelaars, kunstliefhebbers, eens contact met ons zoeken. Ze zijn van harte welkom en... we hebben hun inbreng nodig! Wij kunnen van hen leren! Er zouden makkelijk tientallen leden of belangstellenden bij kunnen! Het gaat een aandachtspunt en speerpunt worden om in den lande meer geïnteresseerden te bereiken. Wat geweldig dat een aantal leden van de vereniging zich inspanssen om Korf te promoten!

Waar ben je momenteel mee bezig?

Ik ben bezig met schetsontwerpen voor een plastiek in het nieuwe Driestargebouw. Op de eerstvolgende vergadering hoop ik enkele ideeën te laten zien. Ik voel me zoals een orgelstemmer zich moet voelen. Elke tik die hij tegen de orgelpijp geeft, brengt hem dichterbij of verder bij de (enige)

juiste toon. Het is dus voor hem een zoektocht, maar wel binnen min of meer vaststaande kaders. De orgelstemmer kan niet lukraak op de pijp gaan timmeren. Min of meer ervaar ik mijn zoeken naar de (op dat moment enige) oplossing als een gevecht. Soms moet ik een diagnose stellen omdat ik weet dat er iets helemaal fout zit. Waar dan? Etc. Kortom: je moet altijd fris, vitaal, uitgeslapen zijn. Ik denk dat alleen maar de virtuozen en genieën die soms moeten werken in barre omstandigheden of in psychische nood verkeren, desondanks juist krachtig werk maken.

Zorg 1, brons, Tijs Huisman

Zorg 2, brons, Tijs Huisman

Verzorgen 1, brons, Tijs Huisman

Verzorgen 2, brons, Tijs Huisman

Hoe denken kennissen, familie over je werk? Welke invloed heeft dat op je werk?

Mijn familie en kennissenkring heeft zich in minimale mate bezorgd gemaakt over mijn kunstzinnige studie en werkzaamheden. Ik was er voor hen niet minder om of gevaarlijker door. Stimulansen kreeg ik van mijn vader en van mijn vrouw. Op belangrijke momenten kon vooral mijn vrouw weleens het verlossende woord spreken: "Zou je het niet eens zus of zo aanpakken!" Natuurlijk was ik het daar op dat moment niet mee eens, maar nadat de opmerking (kritiek) verwerkt was, bleek dat zij als eerste vertegenwoordigster van het publiek, het zwakke punt had aangegeven. Vaak kun je met opmerkingen van buitenstaanders, ook van niet-ingewijden, veel doen.

Waar zou je jouw werk graag een keer willen exposeren?

Geen idee. Exponeren heeft voor mij geen prioriteit. Toch realiseer ik me dat als je geen site, geen Facebook, geen exposities hebt enz., je werk onbekend en onbemind blijft. De expositie in het Provinciehuis, samen met Steinie Boender, heb ik altijd als heel bijzonder ervaren. Daarnaast was de expositie in de oude synagoge van Kampen, samen met Piet den Hertog, een bijzondere gebeurtenis.

Literatuur, poezie en proza, wat is je voorkeur?

Daar wil ik maar niet al te stoer over doen. Het is heel gevarieerd net als bij preken of overdenkingen die ik lees: Wulfert Floor doet me wat, maar ook Dietrich Bonhoeffer.

Andere zaken m.b.t. kunst, die je aan de orde wilt stellen. Bijv. Wanneer schilder je? Heb je muziek aan en welke muziek?

Tijdens mijn werk heb ik geen muziek aan. Het leidt af, ik "denk" te veel mee en daardoor valt m'n concentratie weg.

Meerdere hobby's?

Ik heb geen verdere hobby's. Wel het orgelspelen in de eredienst, dat doe ik graag, maar van orgelliteratuurstudie enz. is niets terechtgekomen.

Wat denk je wat de korfleden van je werk vinden?

Wat andere Korfleden van mijn werk vinden, weet ik niet zo. In ieder geval hebben ze mijn vitrine niet leeg gekocht... Ik heb de indruk dat de meesten m'n werk wel aardig vinden, maar het formaat vinden ze wel heel klein. Te klein waarschijnlijk. Gelukkig vinden velen van hen de granieten of marmeren sokkels eronder, wel heel mooi.

Zitten we op koers? brons, Tijs Huisman

Begonia, olieverf op doek, Jan van den Berge

D.V. 18 januari 2014 is de volgende Korfdag

Het is in het verenigingsgebouw van school Hoef in Putten.

Het adres: Verenigingsgebouw school Hoef, Leembruggerweg 1, 3882RV Putten

Het ligt aan de doorgaande weg tussen Nijkerk en Putten (de Nijkerkerstraat N798); niet moeilijk te vinden.

CULTUURONDERWIJS

Onderstaand artikel is ingezonden door Geertje van den Broek, een artikel dat haar aansprak als oud-kleuterleidster. Ze heeft het wat ingekort.

“Niemand die dit nog snapt. Tientallen jaren en honderden plannen verder, en het CULTUURONDERWIJS op scholen is nog even houtje-touwtje als altijd. Hoe moet dit definitief beter?”

Tekst : Karolien Knols

Uit : De Volkskrant 13 december 2013, V-katern

wat kun je voor 10,90 per kind? 3.300 euro per jaar: dat bedrag krijgt een basisschool met 300 leerlingen van de overheid voor cultuuronderwijs. Wil je met de hele school naar het Tropenmuseum Junior, in 2012 het beste kindermuseum ter wereld, dan betaal je, los van de kosten om er te komen, al 8 euro per kind – en is het jaarbudget al bijna opgeslokt. Een kunstenaar in de klas kost al gauw tussen de 6- 10 duizend euro per jaar. Daarmee haal je wel kennis in huis, maar zijn de eigen leerkrachten nog niet bijgeschoold.

Om cultuuronderwijs echt beter te maken, intitueerde voormalig staatssecretaris Halbe Zijlstra in 2012 een nieuw plan. Het vlaggenschip is de subsidieregeling “Cultuureducatie met kwaliteit”. De komende vier jaar wordt daar 80 miljoen euro voor uitgetrokken. Eenderde van alle basisscholen in Nederland wordt ermee bereikt en de ambities zijn fors. Er moeten methoden (doorlopende leerlijnen) worden ontwikkeld waarin staat wat een leerling van groep 1 t/m groep 8 moet kennen en kunnen op het gebied van muziek, dans, beeldende vorming, theater, erfgoed, media*). Leerkrachten moeten worden bijgeschoold om al die lessen goed te kunnen geven. Op papier lijkt het een prachtig programma. Maar verdiep je even in de regeling en het wordt je zwaar te moede. De doorlopende leerlijn wordt door iedereen gezien als het wondermiddel om aan het hapsnapcultuuronderwijs een einde te maken. Maar al in 2006 werden leerlijnen voor cultuuronderwijs ontworpen; er zijn zelfs complete lesmethodes op gebaseerd. Toch zijn vele aanvragers voor de subsidieregeling gewoon begonnen met het ontwikkelen van een eigen leerlijn. Daarbij: ook de minister wacht op een nieuwe landelijke leerlijn – de oplevering is gepland in 2014. Hoe besluiteloos kun je zijn? En niet ondenkbeeldig: als de lokale leerlijnen niet aansluiten bij wat de minister laat maken, komt dat neer op tien miljoen euro ‘wegegooid’ subsidiegeld. (..)

Denk niet dat je er met een leerlijn bent. Stel: je hebt als school een concreet idee over je cultuuronderwijs. Dan komt de vraag: wie gaat dat geven? Nog maar één op de vijf scholen heeft een vakdocent in dienst voor muziekles of beeldende vorming – de rest is wegbezuinigd. De interne cultuurcoördinator, die het cultuuronderwijs toch een boost moet geven, heeft 1,2 uur per week voor zijn taak – amper genoeg om de telefoon op te nemen en mails van culturele instellingen te beantwoorden. En de leerkracht? Die heeft, als ze al niet de handen vol heeft aan alle andere taken, schroom om kinderen

te leren zingen, tekenen of dansen, omdat ze het op de pabo amper heeft geleerd. 'Goed onderwijs begint en eindigt met een goede docent voor de klas. 'Heb je die niet,' zegt Emiel Heynen, docent en onderzoeker aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, 'dan kun je honderd leerlijnen ontwikkelen – dat is verspilde moeite. Ik trek altijd de vergelijking met gymnastiekles op school. Wat levert meer rendement op? Lang vergaderen over wat je als team wilt met die lessen of een sportleraar in de gymzaal?'

Over de manier waarop je een leerkracht krijgt die bevrogen cultuurlessen geeft, verschillen de meningen. Veelgehoord: de pabo's moeten aankomende juffen en meesters beter opleiden in cultuurvakken'. En: 'door de nadruk op taal en rekenen hebben we een belangrijke taak laten liggen: kinderen culturele bagage meegeven'.

Precies op dat punt lijkt cultuureducatie een zetje te krijgen van de tijdgeest en gloort er hoop voor de toekomst van cultuureducatie. In 2006 al hield de Britse onderwijsgoeroe Ken Robinson de inmiddels best bekeken TEDx-speech ooit: How schools kill creativity. Creativiteit, vindt Robinson, is net zo belangrijk als lezen en schrijven en moet dus door het onderwijs met dezelfde status worden behandeld. In 2011 volgde de Amerikaanse filosofe Martha Nussbaum dezelfde gedachtegang in haar boek Not for profit. Daarin stelt ze dat het onderwijs leerlingen niet meer leert kritisch na te denken, maar alles in in dienst staat van economisch profijt. Ook in Nederland dringt die boodschap nu door.

"Laat de minister ambitieuzer zijn", stelt Knols, "door een commissie in het leven te roepen die voor alle basisscholen in Nederland benoemt waarover het in het cultuuronderwijs moet gaan, door de landelijke leerlijn verplicht te stellen en substantieel te investeren in leerkrachten die inspirerend cultuuronderwijs kunnen geven. Zodat straks iedere leerling die op school gitaarles krijgt, zich een singer-songwriter waant."

*) De vraag is, hoe je als reformatische basisschool met de invulling van een dergelijke verplichte leerlijn moet omgaan.

Cursusimpressie bronsgieten bij Tijs Huisman

Het brons smelt bij een temperatuur tussen de 1100 en 1200 graden Celsius. Op de oven liggen broodjes brons (prijs plm. 100,- euro per stuk)

Kroes met te smelten brokken brons

Concentratie van cursist Piet van der Wolf

Vormen worden vol gegoten

Werkstuk van een cursist

Zelf gieten onder het toezien van twee "oude bronsgieters".

"Knap gedaan en kunst
worden vaak ten onrechte
vereenzelvigd."

Geert Lammers

Patineren, kleur geven aan het brons